

Podobných pomníků je podél serpentiny několik

Dva psi se bezelstně courali po prázdné venkovské návsi. Autobus v sedm patnáct tentokrát nejel, to až v září začne zase vozit děti do školy. Důchodce Mráček seděl na lavičce před obchodem a s nezměrnou trpělivostí čekal, že pekari přivezou chleba a čerstvé rohlíky. Na dřevěných vratech kostela viselo černě orámované oznámení. „Míša měl chudák smůlu,“ řekl starý pán.

první den PRÁZDNIN

Vesnice byla poloprázdná, většina lidí odjela za prací do města. Docela podobně to vypadalo i první den prázdnin. A byl to velmi pochmurný den.

„Dyť já byl taky takovej,“ pokračoval Mráček. „Táta měl jawu, to byla tenkrát slavná dvě stě padesátka, kejvačka. Však jsme taky bejvali motocyklová velmoc. Pamatuju na plakáty, kde se hlásalo, že každá druhá motorka na světě je vyrobená v Československu. Možná to nebyla tak docela pravda, ale dobře se to poslouchalo. Člověk má bejt na něco hrdej. Mně bylo sotva čtrnáct let a měl jsem motoristický sny. Jak uháním po silnici, řezu zatáčky, jsem rychlejší a svobodnější jako orel v povětří. Tatík nemohl zabránit tomu, abych to jednou zkusil. K nastartování stačil klasickéj okřídlenej bosschák, v nouzi se dal nahradit i hřebíčkem. Do všech detailů jsem byl připravený vyrazit. Jednou, když naši nebyli doma, jsem masínu vytlačil přes dvůr na polní cestu, co klesá k okresní silnici. Tam jsem nasedl, chvíli jel samospádem, pak jsem zapnul zapalování a zařadil rychlost. Cuklo to, motor naskočil, a já ucejtil tu nádhernou sílu, kterou ovládám. Tedy ne tak úplně ovládám. Pěkně to se mnou házelo, kejvačka měla přes metrák, a já byl do té doby zvyklý jen na lehounkej bicykl. Dojel jsem do Kromětic, tam jsem se u kapličky otočil a vrátil zpátky. No, v zatáčce nad Větrným rybníkem jsem to nezvládl, vyletěl z cesty a milovanou jawu docela rozbil. Ohnutá přední vidlice, prasklej rám, dřeváková nádrž. Táta byl na mrtvici, ale když viděl, jak jsem potlučený já, tak mě ani neseřezal. Celý léto jsem pak pajdal s nohou v gypsu a hořečkoval nad tím, že mám zkažený prázdniny. Jenže ona to byla vlastně klika, víte? Že jsem se nezabil. Míša takový štěstí neměl.“

Pokojná venkovská návěs, na vratech kostela parte.

Michal Petrášek. Tragicky zemřel ve věku pouhých šestnácti let. Příběh, náramně podobný tomu, co se odehrálo před půl stoletím. Jen detaily se změnily. Nešlo už o motocykl, ale o auto. První prázdninové pondělí odjeli rodiče do práce autobusem a Míša měl celé dopoledne pro sebe. Už dlouho se chtěl pochlubit před kamarády. Táta ho na podzim učil jezdit na posekané louce za hřbitovem a kluk od té doby toužil vyzkoušet si to na opravdové silnici. Klíčky od rodinné škodovky ležely v kuchyni na příborníku.

„Viděla jsem auto vyjždět,“ vypovídala sousedka, „ale nevšímala jsem si, kdo sedí za volantem. Myslela jsem si, že je to pan Pet-

rášek, že zaspal, nebo má pozdější směnu. Ani ve snu mě nenapadlo, že je to jeho kluk.“

Michal dojel na remízku k místnímu fotbalovému hřišti, kde ho okamžitě obklopila parta udýchaných mládenců.

„Hele, kdes to sebral?“

„Zvu vás na vejlet, panstvo!“

Kdo by odolal. Čtyři kamarádi se nacpali do auta.

„Kam to bude?“

Ukázalo se, že na tom vlastně nezáleží. Cíl není ničím, cesta vším. Horažďovice, Sušice, Hartmanice, Kašperské Hory, Stachy. Projížděli klikatými šumavskými silničkami bez nehody, a snad i bez vážnějších dopravních přestupků. Michal Petrášek se za volantem zdokonaľoval každým ujetým kilometrem a čím dál tím víc si troufal.

„Hele, předej ho!“

„Brzdi! Přidej!“

Auto poslouchalo jako hodinky. Až do té nešťastné serpentiny. Euforie z rychlé jízdy, adrenalin v krvi, hecování kamarádů. Ostrá levotočivá zatáčka byla lemována řadou bílých, ocelovým lanem propojených patníků. Staří cestáři věděli proč. Obrácený sklon vozovky a zkracující se poloměr zatáčení udělal z toho malebného místa nebezpečnou řidičskou past. Michal vjel do serpentiny příliš rychle. Trochu zkušenější šofér by si snadno poradil, stačilo přerušovaně brzdit ve chvílích, kdy přední kola sledují osu vozu a nejsou ostře zatočená. Míša ovšem dupl na pedál jako slon a dostal smyk. Polekal se, tlak na brzdu však nepovolil, nedal pneumatikám možnost znovu přilnout k asfaltu. Vřít se mezi patníky, které vůz neudržely, škodovka udělal loping a skončila ve strži. Kvičení týraných gum, náraz, borcení plechu a skla. A pak najednou ticho. Kluci vylézali rozbitým zadním oknem podobným způsobem, jako se leze z tanku. Boule, odřeniny, krvácející škrábance. Čtyři mládenci, kterým se dohromady nic vážného nestalo. Pátý zůstal uvnitř.

Mobilní telefon přivolal záchranku, která dorazila na místo za necelých dvacet minut. Jenže Michalovi už žádná pomoc nebyla nic platná. Rozdrcený hrudník znemožnil dýchání a mladý muž zemřel na nedostatek kyslíku v krvi. Je velmi pravděpodobné, že kdyby byl připoután bezpečnostním pásem, tak by nehodu přežil.

Líné venkovské dopoledne. Zpožděný pekárský vůz, dva nudící se pejsci na návsi, na remízku parta kluků prohánějících odřený míč. Prázdniny. Na ty letošní nebude asi nikdo z místních rád vzpomínat.

jr

Foto Václav ŠEBEK